

Innspill til nasjonal livskvalitetsstrategi

Nasjonalt senter for aldring og helse ønsker å uttrykke støtte til Regjeringens innspillsnotat om Nasjonal livskvalitetsstrategi. Vi ønsker også å gi noen innspill. Formålet med Nasjonal livskvalitetsstrategi om utjevning av forskjeller i livskvalitet i hele befolkningen er svært viktig, og som beskrevet fordrer det god kartlegging. I innspillsnotatet foreslås det å teste ulike tiltak knyttet til datainnsamling for den eldste aldersgruppen fordi deltagelsen her er lav (s.33). I innspillsnotatet står det at 'Personer med lav utdanning, med økonomiske vansker, som er arbeidsløse, har psykiske plager eller nedsatt funksjonsevne, har lavere livskvalitet enn befolkningen for øvrig.' (s.4) Vi savner mer konkrete forslag til tiltak for å forbedre kartleggingen av livskvalitet blant de aller eldste aldersgruppene, det vil si de over 80 år, og spesielt blant eldre med nedsatt helse og funksjon, lav utdannelse, økonomiske vansker, med andre opprinnelsesland og andre grupper eldre med lav deltagelse i ulike typer undersøkelser hvor mål på livskvalitet inngår.

Eksempler på hvordan øke deltagelse i befolkningsstudier blant de aller eldste kan være

1. å ha alternativer til rene digitale datainnsamlinger («penn og papir»)
2. å utvikle spørreskjemaer i en form som er lesbar for personer med nedsatt syn
3. å rette informasjon spesifikt mot de aller eldste gjennom kommunale og frivillige organisasjoners aktiviteter og møtesteder
4. å målrette informasjon mot eldre i omsorgsboliger/institusjoner, for å optimalisere representativitet i materialet
5. å målrette informasjon om studien mot eldre innvandrere
6. å legge til rette for at pårørende kan bistå i besvarelsen

Liljas og kolleger (1) kommenterte i en systematisk oversiktsartikkel at vellykkede strategier for å rekruttere eldre var avhengig av setting og populasjonen man ville studere. For de eldste eldre generelt var hjemmebesøk og samtykker innhentet av ansatte i kommunen («professionals») gode strategier for å rekruttere. For eldre med innvandrerbakgrunn, var gode strategier å etablere kontakt med og organisere sosiale grupper. Virksomme strategier for å inkludere eldre fra fattige områder var fleksibilitet i avtaler og valg av lokaliteter (hjemmebesøk vs offentlige kontorer/studiestasjoner)



1. Liljas AEM, Walters K, Jovicic A, Iliffe S, Manthorpe J, Goodman C, Kharicha K. Strategies to improve engagement of 'hard to reach' older people in research on health promotion: a systematic review. BMC Public Health. 2017 Apr 21;17(1):349. doi: 10.1186/s12889-017-4241-8. PMID: 28431552; PMCID: PMC5399821.

Med vennlig hilsen

Kari Midtbø Kristiansen
Daglig leder
Aldring og helse

Ellen M. Langballe
Fagsjef aldring
Aldring og helse

Eivind Aakhus
Fagsjef psykisk helse
Aldring og helse

